

Beata Domańska

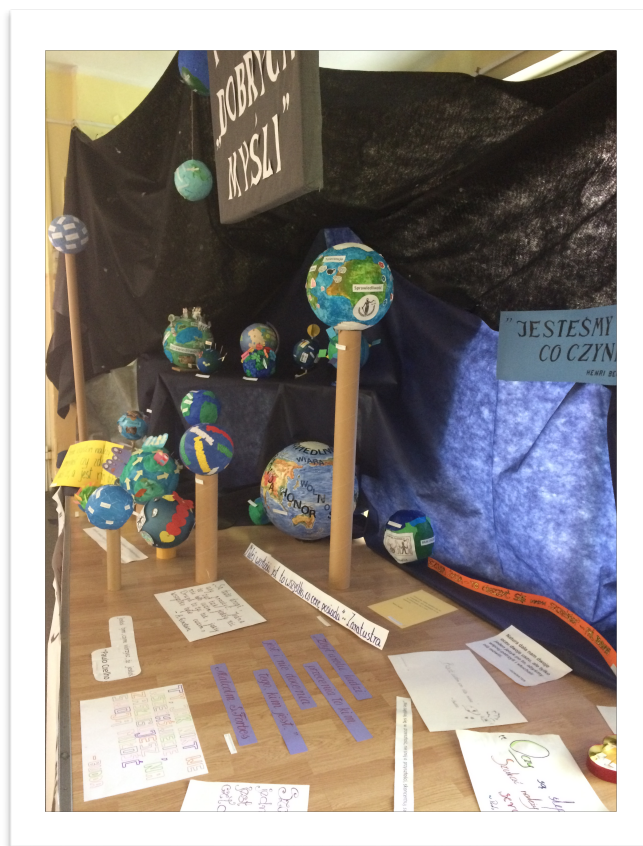
Nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie

Nauczyciel-doradca metodyczny RODN „WOM” w Częstochowie

Szkoła Podstawowa nr 11 w Częstochowie

**„Świat we mnie. Ja w świecie. Świat wokół nas” –
projekt edukacyjny, który pomaga młodym ludziom odkrywać wartości**

Współczesna szkoła nie ogranicza się wyłącznie do przekazywania wiedzy. Coraz większą rolę odgrywa wspieranie uczniów w budowaniu własnej tożsamości, rozwijaniu kompetencji społecznych oraz świadomym funkcjonowaniu w świecie pełnym różnorodnych wartości i postaw. Jednym z przykładów działań, które skutecznie łączą edukację z wychowaniem, był projekt **„Świat we mnie. Ja w świecie. Świat wokół nas”** realizowany interdyscyplinarnie łącząc historię, wiedzę o społeczeństwie i etykę. Projekt został zaplanowany jako proces, w którym młodzież stopniowo odkrywała znaczenie wartości – od refleksji nad własnymi przekonaniami, przez poznanie opinii innych, aż po próbę odpowiedzi na pytanie, jakie wartości powinny kształtować współczesny świat.

1. Od słów wielkich myślicieli do osobistej refleksji

Pierwszy etap projektu koncentrował się wokół pytania: **„Jakich rad na temat życia udzielają nam wielcy myśliciele?”**. Uczniowie poznawali sentencje filozofów, pisarzy i ludzi nauki, analizowali ich znaczenie, a następnie wybierali cytaty najlepiej odzwierciedlający ich własne przekonania. Wybrane myśli przedstawiali w formie graficznej, łącząc interpretację tekstu z twórczą ekspresją. Powstałe prace pokazały, że nawet ponadczasowe słowa mogą stać się inspiracją do rozmowy o współczesnych wyborach i życiowych priorytetach.

Poznananie świata wartości rówieśników

Kolejny etap projektu miał charakter badawczy. Uczniowie samodzielnie opracowali ankietę dotyczącą wartości cenionych przez młodzież, przeprowadzili badanie wśród uczniów szkoły, a następnie dokonali analizy uzyskanych wyników. Efektem ich pracy była prezentacja multimedialna przedstawiająca hierarchię wartości młodych ludzi. Realizacja tego zadania pozwoliła uczestnikom nie tylko poznać opinie swoich rówieśników, lecz także rozwinąć umiejętności planowania badań, analizowania danych, wyciągania wniosków oraz prezentowania rezultatów własnej pracy.

W jakim świecie chcielibyśmy żyć?

Trzeci etap skłaniał do spojrzenia szerzej – poza własne doświadczenia i szkolną rzeczywistość. Uczniowie zastanawiali się, jak wyglądałby świat oparty na wartościach, które uznają za najważniejsze. Efektem tych rozważań była wystawa **„Planety Dobrych Myśli”**, przedstawiająca wizję świata pełnego szacunku, pokoju, współpracy, odpowiedzialności i wzajemnej życzliwości.

Prace uczniów pokazały, że młodzi ludzie dostrzegają współczesne problemy społeczne, jednocześnie wierząc, że wartości mogą realnie wpływać na jakość relacji międzyludzkich i funkcjonowanie społeczeństwa.

Wartości we współczesnym świecie

Zwieńczeniem projektu była jego prezentacja na forum szkoły. Spotkanie połączono z projekcją filmu **„Jesteśmy pyłkiem we Wszechświecie”**, który stał się punktem wyjścia do rozmowy o miejscu człowieka we współczesnym świecie oraz odpowiedzialności za własne decyzje. Następnie uczniowie wspólnie stworzyli plakat **„Ciemna i Jasna Strona Mocy”**, ukazujący postawy i wartości sprzyjające budowaniu dobra oraz zachowania prowadzące do konfliktów, wykluczenia czy obojętności. Wspólna dyskusja pozwoliła skonfrontować różne punkty widzenia oraz uświadomić uczestnikom, że wybór wartości dokonuje się każdego dnia poprzez codzienne decyzje.

Realizacja projektu wymagała od uczniów nie tylko zdobywania wiedzy, lecz przede wszystkim refleksji nad sobą i otaczającym światem. Młodzież uczyła się dostrzegać różnorodność poglądów, analizować własne przekonania oraz konfrontować je z opiniami innych ludzi. Praca metodą projektu sprzyjała rozwijaniu wielu kompetencji: samodzielnego wyszukiwania i selekcjonowania informacji, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, planowania działań oraz skutecznej współpracy w zespole. Równocześnie uczniowie rozwijali postawy odpowiedzialności, empatii, tolerancji, altruizmu, otwartości i wzajemnego zaufania. Projekt zakończył się samooceną uczestników. Każdy uczeń wypełnił kartę samooceny oraz arkusz

ewaluacyjny, dokonując refleksji nad własnym zaangażowaniem, zdobytymi doświadczeniami i rozwiniętymi umiejętnościami.

Istotnym elementem realizacji przedsięwzięcia było systematyczne wsparcie nauczyciela pełniącego rolę opiekuna projektu. Jego zadaniem było inspirowanie uczniów, zadawanie pytań, udzielanie wskazówek oraz towarzyszenie młodzieży w procesie poszukiwania własnych odpowiedzi, a nie narzucanie gotowych rozwiązań.

Projekt „Świat we mnie. Ja w świecie. Świat wokół nas” pokazał, że edukacja oparta na aktywności uczniów, dialogu i refleksji nad wartościami może stać się ważnym doświadczeniem wychowawczym. Dzięki pracy metodą projektu młodzi ludzie nie tylko zdobywali wiedzę, lecz przede wszystkim uczyli się rozumieć siebie i innych, świadomie budować własną hierarchię wartości oraz odpowiedzialnie uczestniczyć w życiu społecznym. Tego typu działania pozostają aktualne szczególnie dziś, wpisując się w założenia współczesnej edukacji, która obok rozwijania wiedzy stawia na kształtowanie wartości, kompetencji fundamentalnych (matematycznych, językowych, cyfrowych, ruchowych), przekrojowych (społecznych, osobistych, poznawczych) oraz sprawczości a także tworzenie autentycznych doświadczeń edukacyjnych.

